

Lauksaimniecības fakultāte lauksaimniecības augstākās izglītības 155. jubilejas gadā – kur mēs esam un kurp iesim

Zinta Gaile

LLU Lauksaimniecības fakultāte

Šis, 2018. gads ir bagāts ļoti daudzveidīgām aktivitātēm, no kurām daudzas veltītas Latvijas valstiskuma 100 gadiem, un LLU – arī lauksaimniecības augstākās izglītības Latvijā 155 gadiem. Lauksaimniecības fakultāte (LF) savus tradicionālos pasākumus ir papildinājusi ar aktivitātēm abu jubileju sakarā. Februārī tika organizēta zinātniski-praktiskā konference “Līdzsvarota lauksaimniecība”, bet aprīlī LF studentu un maģistrantu zinātniskā konference “Daudzveidīgā lauksaimniecība”. Studējošo konference bija paplašināta ar svētku plenārsēdi, kurā LLU rektore I. Pilvere teica apsveikuma vārdus un pasniedza Pateicības rakstus aktīvākajiem LF studentiem: N. Žentiņai, E. Braunam, J. Kaņepam, M. Treimanei, D. Dambei-Kļaviņai. Plenārsēdē studenti speciālās aptaujās visaugstāk novērtētajiem un iemīļotiem docētājiem pasniedza apbalvojumu “Zelta Pildspalva”, kurai ir 3 veidu nominācijas: 1. un 2. kursa studenti piešķir “Mazo Zelta Pildspalvu” (saņēma: Viesturs Šulcs un Ina Alsiņa), 3. un 4. kursa studenti piešķir “Lielo Zelta Pildspalvu” (saņēma: Daina Jonkus un Anda-Rūtenberga Āva), bet, ja kāds mācībspēks izvirzījies pirmajā vietā vismaz divosursos, tad saņem “Grand Prix”, ko šajā gadā ieguva Gunita Bimšteine. Šādas balvas piešķir vienu reizi piecos gados, un šogad tās pasniedza otro reizi fakultātes vēsturē. Pēc plenārsēdes visus gaidīja 155. jubilejas kūka (skatīt uz 4. vāka). LF bija atbildīga par Latvijas simtgadei veltītā Pasaules latviešu zinātnieku kongresa Lauksaimniecības un mežzinātņu sekcijas darba organizēšanu. Sekcijas darbu organizēja un vadīja Z. Gaile un I. Stūrīte no Norvēģijas Bioekonomikas pētniecības institūta (NIBIO). Kongress notika no 18. līdz 20. jūnijam Rīgā, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Sekcija izdeva tēžu krājumu, kas pieejams tiešsaistē (http://llufb.llu.lv/db.html?i=llu_izd_arz.html), kur pieejamas arī mutisko referātu prezentācijas. Rudens atnāca ar jauniem abām jubilejām veltītiem pasākumiem: pirmo reizi fakultātes jaunāko laiku vēsturē organizēts visu specialitāšu LF absolventu salidojums (atbildīgā organizatore Dz. Kreišmane) 19. oktobrī, un jau 18. reizi organizēts zinātniski-praktiskais seminārs “Ražas svētki Vecaucē–2018”. Bijām iesaistījušies arī šķirķļu rakstīšanā topošajai Latvija Nacionālajai enciklopēdijai, kuras Latvijas sējumu svinīgi atvēra 18. oktobrī. Lepojamies ar visu plašo dažādu institūciju saimi, kas īstenoja Eiropas 7. ietvara projektu EUROLEGUME un saņēma “Sējējs–2018” balvu. LF īpaši lepojas ar saviem pētniekiem, kas bija iesaistīti projekta īstenošanā: I. Alsiņa, L. Dubova, A. Šenberga, V. Šteinberga, A. Karlovskā, D. Sergejeva, A. Bāliņš, I. Erdberga, A. Trūpa, 11 studējošie un arī tehniskais personāls. Esam priecīgi par visām četrām 2017./2018. studiju gadā

aizstāvētajām doktora disertācijām (O. Balodis, J. Gailis, A. Liniņa, R. Platače), bet divas no tām ir atzīmējamas ar nomināciju konkursam “Sējējs–2018” un dalību tajā (O. Balodis, J. Gailis). Šogad augstu novērtējumu – J. Berga vārdisko balvu – par ieguldījumu agronomijas zinātnes attīstībā saņem valsts emeritētais zinātnieks, Dr. habil. agr. A. Ruža, bet J. Bērziņa vārdisko balvu par ieguldījumu lopkopības zinātnes nozares attīstībā saņem profesore, Dr. agr. D. Jonkus.

Gads bijis darbīgs un pārmaiņām bagāts. Ir reorganizēta LF struktūra un līdzšinējo 2 fakultātes institūtu vietā izveidoti citādi divi: paplašināts Augsnes un augu zinātņu institūts (AAZI, direktore I. Vircava), kurā ietilpst visa fakultātes agronomiskā daļa, un izveidots Dzīvnieku zinātņu institūts (DZI, direktore D. Ruska), jo pētījumi lopkopības nozarē ir ļoti svarīgi gan Latvijas, gan pasaules mērogā un bija skaidrā veidā jādemonstrē nozarei un iespējamiem sadarbības partneriem, ka tādi notiek arī LLU LF.

Ir pabeigts īstenot VPP AgroBioRes un jau pieminēto augsti novērtēto projektu EUROLEGUME. Ir strādāts pie jaunu projektu pieteikumiem un šobrīd uzsākts īstenot vairākus LAP sadarbības projektus apakšpasākumos 16.1. un 16.2., kur LF ir sadarbības partneris. Turpināts īstenot jau iepriekš uzsāktos INTERREG, ERA-NET, ZM finansētos, privāti finansētos u.c. projektus un rakstīt arvien jaunus un jaunus pieteikumus, jo sekmības rādītāji ne vienmēr ir vēlamie un “treniņi” projektu rakstīšanā nekad nebeidzas.

Esam turpinājuši uzlabot gan studiju, gan pētniecības infrastruktūru, izmantojot bāzes finansējumu, fakultātes pašu ieņēmumus un divu lielo LLU infrastruktūras uzlabošanas projektu finansējumu. Jaunas iekārtas un izremontētas telpas veido patīkamāku studiju un pētniecības vidi, bet iepirkumu procedūras birokrātija un “gliemeža temps” pārslogo un dara nervozu jau tā noslogoto fakultātes personālu. Gatavojamies studiju virzienu un zinātnes akreditācijai. Tas prasīs daudz darba un spēka nākamajā darba cēlienā. Līdz studiju virzienu akreditācijai paredzēts izveidot jaunu akadēmiskā bakalaura (studiju ilgums 3 gadi) studiju programmu “Sustainable Agriculture” (Ilgtspējīga lauksaimniecība), ko piedāvāsim angļu valodā un kuras mērķauditorija būs ārvalstu studenti. Diemžēl Latvijas studentu skaits ne tikai LF (uz 01.10.2018. LF kopā visos līmeņos bija 369 studējošie), bet Latvijā kopumā samazinās, un, lai varētu saglabāt Latvijai vajadzīgās programmas, ir jācenšas visiem spēkiem piesaistīt studentus no citām valstīm.

LF 2018. g. absolvēja kopā 13 lauksaimniecības maģistri un 68 profesionālie bakalauri lauksaimniecībā, sadaloties pa iegūtās profesionālās kvalifikācijas virzieniem šādi: 27 agronomi ar specializāciju laukkopībā, 10 agronomi ar specializāciju dārzkopībā, 8 ciltsliešu zootehniķi un 23 lauksaimniecības uzņēmumu vadītāji.

Jubileju gads ar daudzskaitlīgiem svētku pasākumiem beigsies, turpināsies iesākie darbi, tāpēc novēlu daudz spēka un mirdzošas acis visa paveikšanai.